

the 1990s, the number of people in the world who are living in poverty has increased from 1.1 billion to 1.5 billion (World Bank 2000).

There are a number of reasons for this increase in poverty. One of the main reasons is the rapid population growth in the developing world. The number of people in the world is increasing at a rate of about 1.2% per year, and this is expected to continue for the next 50 years (United Nations 2000).

Another reason for the increase in poverty is the rapid growth of the service sector in the developing world. The service sector is growing faster than the manufacturing sector, and this is leading to a concentration of wealth in the hands of a few people (World Bank 2000).

There are a number of ways in which we can reduce poverty. One of the most important ways is to improve the quality of education. Education is a key to economic growth, and it is essential for people to have the skills and knowledge to participate in the economy (World Bank 2000).

Another way to reduce poverty is to improve the quality of health care. Health care is essential for people to be able to work and to participate in the economy. Improving health care can also help to reduce the number of people who are living in poverty (World Bank 2000).

There are a number of other ways in which we can reduce poverty, such as improving the quality of infrastructure, and providing access to credit and financial services. These are all important ways to help people to improve their lives and to participate in the economy (World Bank 2000).

It is clear that there are a number of ways in which we can reduce poverty. It is essential that we take action now to help people who are living in poverty. We must improve the quality of education, health care, and infrastructure, and we must provide access to credit and financial services (World Bank 2000).

There are a number of challenges that we face in reducing poverty. One of the main challenges is the rapid population growth in the developing world. This is making it difficult to provide the resources and services that are needed to help people who are living in poverty (World Bank 2000).

Another challenge is the rapid growth of the service sector in the developing world. This is leading to a concentration of wealth in the hands of a few people, and this is making it difficult to reduce poverty (World Bank 2000).

There are a number of ways in which we can overcome these challenges. One of the most important ways is to improve the quality of education. Education is a key to economic growth, and it is essential for people to have the skills and knowledge to participate in the economy (World Bank 2000).

Another way to overcome these challenges is to improve the quality of health care. Health care is essential for people to be able to work and to participate in the economy. Improving health care can also help to reduce the number of people who are living in poverty (World Bank 2000).

There are a number of other ways in which we can overcome these challenges, such as improving the quality of infrastructure, and providing access to credit and financial services. These are all important ways to help people to improve their lives and to participate in the economy (World Bank 2000).

It is clear that there are a number of ways in which we can reduce poverty. It is essential that we take action now to help people who are living in poverty. We must improve the quality of education, health care, and infrastructure, and we must provide access to credit and financial services (World Bank 2000).

the 1990s, the number of people in the UK who are aged 65 and over has increased from 10.5 million to 13.5 million (19.5% of the population).

There are a number of reasons why the number of people aged 65 and over has increased. One of the main reasons is that people are living longer. The life expectancy at birth in the UK is now 78 years for men and 82 years for women. This is a significant increase from the 1950s, when life expectancy at birth was 71 years for men and 76 years for women.

Another reason why the number of people aged 65 and over has increased is that people are having children later in life. This means that there are more people in the 65-74 age group than there were in the 1950s. In addition, there are more people in the 75-84 age group than there were in the 1950s.

There are a number of reasons why people are living longer. One of the main reasons is that people are eating a healthier diet. They are eating more fruits and vegetables, and less fat and sugar. They are also exercising more, which helps to keep them fit and healthy.

Another reason why people are living longer is that they are getting better medical care. There are more doctors and nurses, and there are more hospitals and clinics. This means that people are getting better treatment for their illnesses, and they are living longer.

There are a number of reasons why people are having children later in life. One of the main reasons is that people are working longer hours. They are working longer hours because they need the money to support their families. They are also working longer hours because they want to have a better life for themselves.

Another reason why people are having children later in life is that they are getting married later. They are getting married later because they want to be sure that they are ready for marriage. They are also getting married later because they want to have a better life for themselves.

There are a number of reasons why people are eating a healthier diet. One of the main reasons is that they are getting more information about nutrition. They are getting more information about nutrition from the media, from their friends, and from their family. They are also getting more information about nutrition from their doctors and nurses.

Another reason why people are eating a healthier diet is that they are getting better education. They are getting better education because they are going to school longer. They are also getting better education because they are going to university longer.

There are a number of reasons why people are exercising more. One of the main reasons is that they are getting more information about exercise. They are getting more information about exercise from the media, from their friends, and from their family. They are also getting more information about exercise from their doctors and nurses.

Another reason why people are exercising more is that they are getting better facilities. There are more gyms and health clubs, and there are more parks and walking paths. This means that people are getting better facilities for exercising, and they are exercising more.

There are a number of reasons why people are getting better medical care. One of the main reasons is that there are more doctors and nurses. There are more doctors and nurses because they are getting better education. They are also getting better medical care because they are getting better facilities.

Another reason why people are getting better medical care is that they are getting better insurance. They are getting better insurance because they are getting better jobs. They are also getting better medical care because they are getting better information about their health.

MARK TWAIN
Prens ile Dilenci

MARK TWAIN

30 Kasım 1835'te Amerika'nın Florida kentinde doğdu.
Asıl adı Samuel Langhorne Clemens'tir. Küçük yaşta babasını kaybedince matbaada dizgicilik, gazetede muhabirlik, gemi kaptanlığı gibi işler yaptı. Ünlü romanları *Tom Sawyer'in Maceraları* 1876'da, *Prens ile Dilenci* 1881'de, *Huckleberry Finn'in Maceraları* 1884'te yayımlandı. 21 Nisan 1910'da Connecticut'ta hayatını kaybetti.

The Prince and the Pauper

İletişim Yayınları 2915 • İletişim Çocuk Klasikleri 17

ISBN-13: 978-975-05-2938-2

© 2020 İletişim Yayıncılık A. Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2020, İstanbul

YAYINA HAZIRLAYAN Necdet Dümelli

TASARIM Suat Aysu

KAPAK ve İLLÜSTRASYON Seda Mit

İÇ İLLÜSTRASYONLAR Frank Thayer Merrill

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Büşra Bakan

BASKI Sena Ofset • SERTİFİKA NO. 45030

Litros Yolu, 2. Matbaacılar Sitesi, B Blok, 6. Kat, No: 4NB 7-9-11

Topkapı, 34010, İstanbul, Tel: 212.613 38 46

CİLT Güven Mücellit • SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları • SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

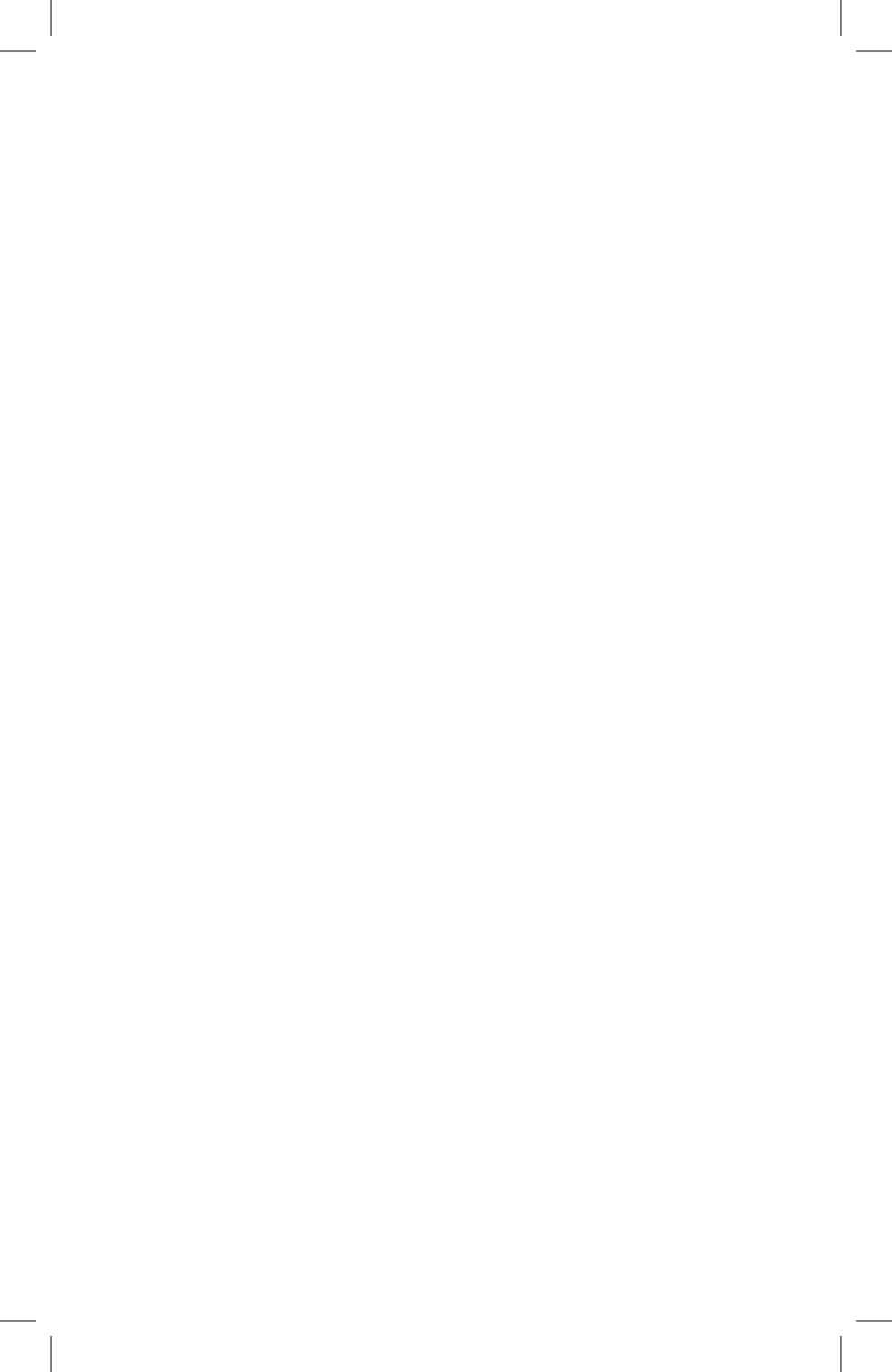
MARK TWAIN
Prens ile Dilenci

The Prince and the Pauper

ÇEVİREN
BÜLENT O. DOĞAN

iletişim

*Terbiyeli ve uslu kızlar
Susie ve Clara Clemens
için bu kitap
babaları tarafından
sevgiyle kaleme alınmıştır.*

Ö N S Ö Z

Samuel Langhorne Clemens 1835'te, Missouri'de doğdu. Dört yaşındayken, ailesi yakınlardaki Hannibal Kasabası'na taşındı. Clemens'in çocukluğu Mississippi Nehri'nin kıyısında geçti. O yıllarda bölge sakinleri, dünyanın en önemli yazarlarından birinin bu topraklardan ve sulardan çıkacağından habersizdi. Clemens sonradan kendisine Mark Twain adını seçerek büyük romanlar yazdı. Bunlardan biri, elinizde tuttuğunuz bu kitap, İngiltere Kraliyet ailesiyle ve ülkede yaşayan yoksul bir çocukla ilgiliydi. Twain en ünlü romanı *Tom Sawyer'ın Maceraları'nı* (1876) yazmıştı ve kitap çok büyük bir ilgi görmüştü. Yazar, Tom'un arkadaşı Huckleberry Finn'in hikâyesini de yazmaya karar verdi. Fakat çalışmaları istediği gibi ilerlemiyordu. O da araya başka bir roman aldı. Bu roman fikrini şöyle anlattı:

"Roman, 27 Ocak 1547'de, saat dokuzda başlıyor; Kral Sekizinci Henry'nin ölümünden on yedi buçuk saat önce.

Konu, Galler Prensi ile dilencilik yapan bir çocuğun önce kıyafetlerini, sonra yerlerini değiştirmesi. O andan sonra genç kral Kent sokaklarında zor günler geçiriyor, dilenci çocuk ise kraliyet sarayında...”

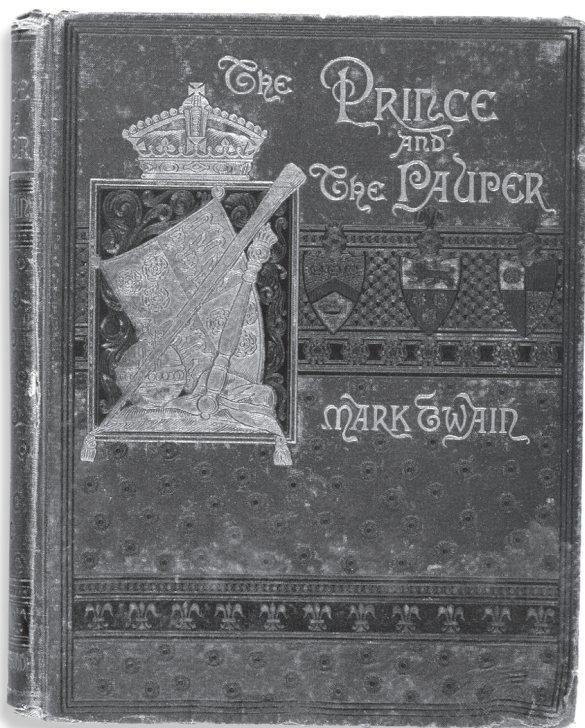
Mark Twain, *Prens ile Dilenci*'yi işte böyle tasarlamıştı. Bu taslağa büyük oranda uyarak ilerledi. Huckleberry Finn'le ilgili yazdıklarından memnun değildi. Farklı bir şeyler yazmak istiyordu ve diğer Twain kitaplarına pek benzemeyen bu kitabı yazdı. Hem konu olarak, hem de üslup olarak diğer kitaplarından farklıydı bu kitap. Diğer ilginç nokta ise Amerikalı Twain'in İngiltere hakkında yazmasıydı. Yazar o yıllarda *The Monday Evening Club* adlı bir entelektüel tartışma grubuna katılıyordu. Burada, yumuşak ve ciddiyetsiz şeyler yazdığına dair eleştiriler aldı. Böylece “ciddi” bir mesele hakkında yazmaya karar verdi. Memnuniyetsizliğinden dolayı Huckleberry Finn kitabının elyazmalarını yakmayı bile düşündüğü bir zamanda, *Prens ile Dilenci* onun için bir kaçış alanı yaratmıştı. 1877'de yazmaya başladığı metni 1880'de bitirdi. Yazdığı şeyden çok memnundu. Eşi Olivia Langdon'a ve kızlarına okuttu; onlar da aynı fikirdeydi. Eşi her zaman Twain'in yazdıklarını yorumluyor, ona yeni fikirler veriyor, bir nevi editörlük yapıyordu. Langdon'ın metni beğenmesi Twain'i daha da yüreklendirmişti.

Böylece kitap 1882'de yayımlandı. Genel olarak olumlu eleştiriler aldı. Fakat bazı eleştirmenler Twain'in bir tarih romanı yazmasını ilginç bulmuştu. Çağdaş bir roman yazmak yerine, böyle yaparak, ününü korumaya çalıştığını düşünenler oldu. Bazı Britanyalı eleştirmenler de, haksız olarak, kendileri hakkında bir Amerikalının yazmasını eleştirdi. Fakat bu eleştiriler, olumlu eleştirilerin yanında oldukça sönük kalmıştı. Kitap oldukça beğenildi ve satış başarısı yakaladı. Twain bir yönetimin şiddetini ve basiretsizliğini, gereksiz şatafatı eleştirmişti; okuyucular da bu durumdan mem-

nundu. Üstelik kitap, çok eski bir tarihte geçmesine rağmen, sıkıcı değildi; merak uyandıran serüvenleri konu edinmişti ve iki çocuğun istedikleri yere ulaşip ulaşamayacakları meselesi insanları kitaba daha da çekmişti.

Sonuç olarak, Mark Twain kendisinden beklenen türde bir roman yazmamıştı; bu, klasik bir Twain romanı değildi. Fakat yazar bu işi kotarmış, farklı alanlarda da kalem oynatabileceğini göstermişti. Böylece, edebiyat dünyasının ünlü karakterleri Tom Sawyer ile Huckleberry Finn'in arasına Tom Canty ve Prens Edward da katılmış oldu.

Not: Kitaptaki tüm dipnotlar çevirmene aittir.

Merhamet zorla olmaz...
İki yönden kutsaldır;
Hem vereni kutsal kılar, hem alanı.
En ulu kişilerde en güçlü olur;
Tahtında oturan hükümdara
Tacından daha çok yaraşır.

– *Venedik Taciri*¹

---

1 William Shakespeare, çev. Bülent Bozkurt, Remzi Kitabevi, 2013.

Bu hikâyeyi aynen bana anlatıldığı gibi kâğıda dökceğim. Bana anlatan babasından dinlemiş, babası da kendi babasından dinlemiş, benzer şekilde onun babası da babasından dinlemiş – bu şekilde geriye gidiyor da gidiyor, üç yüz yıldan uzun bir süre boyunca babalar oğullarına anlatarak unutulmamasını sağlamış. Tarihin bir parçası olabilir, sadece bir efsane ya da anane de olabilir. Belki olmuştur, belki olmamıştır: Ama OLABİLİRDİ. Belki eski zamanlarda bilge ve âlimler buna inanıyordu, belki de âlim olmayan sıradan insanlar seviyor ve itibar ediyordu.

Prens ile Dilencinin Doğumu

Kadim Londra şehrinde, 16. yüzyılın ikinci çeyreğindeki bir sonbahar günü yoksul Canty ailesinin istenmeyen bir oğlu oldu. Aynı gün Tudor soyadını taşıyan zengin bir ailenin de istenen bir oğlu oldu. Aslına bakılırsa bütün İngiltere bu çocuğu canıgönülden istiyordu. İngiltere o kadar uzun zaman onu dört gözle beklemiş, sağ salim doğsun diye Tanrı'ya o kadar çok yalvarmıştı ki nihayet dualar gerçekleştiğinde halk sevinçten aklını oynatacak hale geldi. Hiçbir samimiyeti olmayanlar gözyaşları içinde sarılıp öpüşüyordu. Herkes elindeki işi bırakmış, bayram ilan etmişti. Üst tabakadan alt tabakaya, zenginden yoksula bütün Londra yiyip içiyor, dans edip şarkılar söylüyordu. İnsanların key-

fine diyecek yoktu. Bütün bu kutlamalar gece gündüz devam ediyor, hiç durmuyordu. Gündüzleri her balkondan, her damdan sallandırılan rengârenk bayraklar ve gösterişli geçit törenleri sayesinde Londra tam seyirlik bir şehir olmuştu. Geceleri ise her köşe başı şenlik ateşleriyle aydınlanıyor, eğlence meraklıları ateşlerin çevresinde öbek öbek birikip kutlamalara devam ediyorlardı ve böylece Londra gene bambaşka bir yer oluyordu. Bütün İngiltere'nin tek sohbet konusu yeni doğan bebek, yani Galler Prensi Edward Tudor'du. Bu bebecik ise ipek ve saten örtüler arasında tüm bu curcunadan habersiz yatıyor, kendisini pışpışlayan ve kollayanların büyük lordlar ve leydiler olduğunun farkına bile varmıyordu – zaten bunları umursayacak hali de yoktu. Gelgelelim, diğer bebek olan Tom Canty lime lime paçavralara sarılı olarak yatarken, varlığıyla dert getirdiği dilenciler ailesi dışında kimsenin konuşmalarına konu olmuyordu.